

Hitna Služba

Gledanje nogometna je zdravo za srce?

Studija francuskog znanstvenika objavljena u stručnom časopisu Heart pokazuje da gledanje izbudljive nogometne utakmice smanjuje rizik od infarkta.

Istraživači su proučavali broj srčanih udara u Francuskoj u razdoblju oko finalne utakmice svjetskog nogometnog prvenstva 1998. u kojem je Francuska pobijedila Brazil. Na sam dan finala zabilježeno je drastično smanjenje broja muškaraca koji su doživjeli infarkt (za oko 30%). Slični trend je uočen i kod žena. Uzroci ove pojave su nejasni, no znanstvenici pretpostavljaju da je euforija koja je pratila pobjedu u nogometnoj utakmici značajno smanjila razinu stresa. Prijasna istraživanja su ukazala na smanjen broj hitnih medicinskih slučajeva u Engleskoj za vrijeme europskog prvenstva u nogometu 1996. godine, te smanjen broj hitnih psihijatrijskih slučajeva u Škotskoj za vrijeme državanja svjetskog prvenstva.

Međutim, terapija koja bi uključivala gledanje nogometnih utakmica bi se mogla pokazati riskantnom budući da su pozitivni učinci uočeni samo u situacijama kad pobijede momčad koju podržava pacijent. Tako je primjerice utvrđeno da se broj srčanih udara u Engleskoj u danu kad je Argentina 1998. godine pobijedila Englesku izvođenjem jedanaesterača povećao za 25%.

srijedom od 10.30 do 11.00 h

ZLO I NAOPAKO
središnja hrvatska kriminalistička emisija
urednik Davor Butorac

replika nedjeljom od 18.00 do 18.30 h

97 MHz

99 MHz

Gledanje nogometna je zdravo za srce?

Studija francuskog znanstvenika objavljena u stručnom časopisu Heart pokazuje da gledanje izbudljive nogometne utakmice smanjuje rizik od infarkta.

Istraživači su proučavali broj srčanih udara u Francuskoj u razdoblju oko finalne utakmice svjetskog nogometnog prvenstva 1998. u kojem je Francuska pobijedila Brazil. Na sam dan finala zabilježeno je drastično smanjenje broja muškaraca koji su doživjeli infarkt (za oko 30%). Slični trend je uočen i kod žena. Uzroci ove pojave su nejasni, no znanstvenici pretpostavljaju da je euforija koja je pratila pobjedu u nogometnoj utakmici značajno smanjila razinu stresa. Prijasna istraživanja su ukazala na smanjen broj hitnih medicinskih slučajeva u Engleskoj za vrijeme europskog prvenstva u nogometu 1996. godine, te smanjen broj hitnih psihijatrijskih slučajeva u Škotskoj za vrijeme državanja svjetskog prvenstva.

Međutim, terapija koja bi uključivala gledanje nogometnih utakmica bi se mogla pokazati riskantnom budući da su pozitivni učinci uočeni samo u situacijama kad pobijede momčad koju podržava pacijent. Tako je primjerice utvrđeno da se broj srčanih udara u Engleskoj u danu kad je Argentina 1998. godine pobijedila Englesku izvođenjem jedanaesterača povećao za 25%.

ESTETSKA KIRURGIJA - prof.dr.sci. Zdenko Stanec

Svi bi htjeli biti lijepi

- Koliko dugo se bavite estetskom kirurgijom?

Negdje od 1984. godine, dakle skoro 20 godina.

- Kojim segmentom estetske kirurgije se bavite?

Kao estetski kirurg u ovoj bolnici bavim se svim vidovima te strukama, dakle od manjih zahvata kao što su uklanjanje ožiljaka ili presadrivanje kose do estetskih operacija u području kapaka, nosa, dojki, ekstremiteta..

- Kakav je

odnos udjela zahvata koji su samo estetske naravi i onih koji su nužni iz medicinskih razloga?

Zahvat je za operaciju jednog i dugog karaktera imamo podjednako. No misimo kao državna ustanova dužni najprije obaviti one operacije koje plaća Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje

To ovisi o dobi pacijenta. U doba puberteta i neposredno nakon, dakle od 18 do 25 godina, najčešće su to ispravljanje prirodnih anomalija, tj. nepravilnosti na tijelu. Na primjer, netko može imati preveliku prsa, nepravilan nos ili slično i želi to popraviti. Iznad 45. godine najčešće se rade korekcije onoga što je zub vremena načeо, dakle zatezanje kože lica, podizanje kapaka, uklanjanje nakupina masnog tkiva, presadrivanje kože, podizanje opuštenih dojki. .

- Da li postoji razlika po spolu i u učestalosti korištenja plastične kirurgije?

Žene su puno češće korisnice od muškaraca. Muškarci se vrlo rijetko podvrgavaju estetskoj kirurgiji, a tada su to najčešće slijedeći zahvati: korekcija nosa, presadrivanje kose i u posljednje vrijeme podizanje kapaka.

- Da li ljudi rade operacije kako bi sličili nekim slavnim osobama?

Prije se, ali s određenim zakašnje-

(HZZO). Znači oni pacijenti kojima je nužno potrebna rekonstrukcija imaju prednost. Na primjer, ako imate mladu osobu koja ima kongenitalnu manu u obliku različito razvijenih dojki, što znači da je jedna dojka značajno veća od druge, takvoj osobi će se raditi estetski zahvati.

- Koji su najčešći razlozi zbog kojih ljudi dolaze plastičnom kirurgu?

Da li se na takve zahvate češće odlučuju bogatiji građani ili im se podjednako podvrgavaju i građani srednje platežne moći?

Gledajte, izrazito bogatih je kod nas nalo. Tako i u slučaju plastične kirurgije ka pacijentima imamo srednji sloj ljudi. Tu ima i radnika, službenika, domaćica, studenata, većinom su to obični ljudi koje srećete u tramvaju.

- Zbog čega se ljudi odlučuju na korektivne zahvate estetske kirurgije?

Definicija zdravlja je psihofizičko zadovoljstvo, a ne samo odsustvo bolesti. Dakle čim vaša psiha i vaše tijelo nisu usklađeni, to je već bolest. Ako netko svako malo pogledava u ogledalo i proučava svoj nos i neku kvaricu na njemu, znači da ga to smeta i uzrokuje nezadovoljstvo, i tako se to može smatrati pomećajem zdravlja.

- Nakon operacije, da li su ljudi zadovoljni postignutim rezultatom ili traže nove zahvate?

Ako je učinjena operacija zbog objektivno postojće mane, ljudi su većinom zadovoljni učinjenim. Ali ako netko hoće promjene koje nisu realne ili nema zapravo potrebe za operacijom, naravno da neće biti zadovoljan ni nakon operacije.

- Kako se u Hrvatskoj prate svjetski trendovi u estetskoj kirurgiji?

Prije se, ali s određenim zakašnje-

njem. Dok je u svijetu prije par godina najpopularnije bilo uklanjanje bora laserom, kod nas se to tek sada radi. U svijetu se sada primjenjuje terapija botulin-toxinom, dok kod nas još ne u toliko mjeri, i to iz neznanja, jer ljudi misle da je to opasno, čak su u medijima par puta bili natpisani o tome kako je to otrov i slično. A to je zapravo potpuno bezopasna terapija.

- Do koliko zahvata obično rade ljudi na sebi kada počnu?

- Po medijima se često o tome piše - kolika je opasnost od ugradnje silikona?

Tu se mora razlikovati silikonske umeštke i tekući silikon. Tekući silikon može biti opasan, dok su silikonski umetci uglavnom bezopasni i puno češće se rabe. Tekući silikon bi se smio ugradivati samo u iznimnim slučajevima..

- Da li se kod nas rade operacije kojima transveti mijenjaju spol?

Rade se. To nije estetska kirurgija, to je funkcionalna kirurgija. Kada takvi pacijenti produjšu psihološko testiranje i dobiju potvrdu od psihijatra o svom stanju, njima se rade operacije - bilo promjene spola tako da se radi muško ili žensko spolovo ili da se dojke odstrane, itd. Takve operacije se rade vrlo rijetko, svega par puta na godinu.

- Kako se u Hrvatskoj prate svjetski trendovi u estetskoj kirurgiji?

Prije se, ali s određenim zakašnje-

Kako priroda štiti muške bebe?

Skupina talijanskih znanstvenika tvrdi da se muške bebe češće radaju za vrijeme ljetnih mjeseci, što im povećava izglede za preživljavanje.

Prijašnja istraživanja su pokazala da ljudsko tijelo pokušava kompenzirati urodenu slabost muških fetusa, te su zbog toga fetusi dječaka veći od fetusa djevojčica. Znanstvenici iz Polyclinic Modena su činjenicu da su dječaci osjetljiviji nakon poroda iskoristili za temelj istraživanja koje je

pokazalo da se dječaci češće radaju u toplijim mjesecima. Istraživači čak parovima koji žele izabrat spol svog djeteta savjetuju začeće u određenim mjesecima. U studiji su korišteni podaci za više od 14 000 poroda u razdoblju od 6 godina. Otkriveno je da se začeće dječaka najrjeđe događalo između ožujka i svibnja, a najčešće između rujna i studenog.

Dobiveni rezultati pokazuju da se u mjesecima "pogodnim" za dječake radalo 535 dječaka na 1 000 poroda (projekcija je 511 dječaka na 1 000 poroda).

Besplatna mamografska snimanja u Zagrebu

U zagrebačkim gradskim četvrtima počet će od 5. svibnja besplatna mamografska snimanja mobilnim mamografom.

U organizaciji zagrebačke Službe za mjesnu samoupravu na mamografsko snimanje bit će primljene žene u dobi od 50 do 60 godina koje nikad nisu bile na mamografiji i koje nemaju nikakvih problema s dojkama, te one koje su na prijašnjim pregledima imale uredan nalaz.

Mobilni mamograf bit će smješten uz objekt mjesne samouprave ili uz područne uredske gradske uprave u svakoj gradskoj četvrti.

Radit će od 9 do 15 sati s pauzom od 12 do 13 sati, a dnevno će biti pregledano do 30 žena.

Mjesečno će se obići po tri gradske četvrti, a u svakoj četvrti snimanja će trajati po tijedan dana.

Snimanja se neće provoditi u srpnju i kolovozu, a ponovo će se nastaviti u rujnu.

kojeg je u početnoj fazi samo u SAD-u na milijun stanovnika oboljelo njih 1 000, a do pojave kombinirane terapije smrtnost je bila stopostotna, vidimo da snaga SARS-a nije razlog za paniku", ističe Gjenero-Margan.

Znatno je veća smrtnost kod gripe, za koju se procjenjuje da će samo u Hong Kongu ove godine odnijeti 3 000 života. Istodobno, od SARS-a je u Hong Kongu dosad umrlo sedamdesetak ljudi.

"Ako to usporedimo s AIDS-om od

60 000 do 100 000 ljudi, a znamo da je gripa jako opasna za starije ljudje i kronične bolesnike koji se nisu cijepili, dodaje Gjenero-Margan.

Ove je godine dosad prijavljeno 76 898 oboljelih od gripe.

U Hrvatskoj godišnje od gripe oboli